

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського

Кафедра економіки та менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань **07 «Управління і адміністрування»**

(шифр і назва напрямку)

спеціальність **073 Менеджмент**

(шифр і назва спеціальності)

факультет: **Туризму**

рівень освіти: **Бакалавр**

Львів – 2020 р.

Робоча програма з дисципліни «**Менеджмент**» для студентів 2-3 курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю **073 Менеджмент** IV-Vc. (денна форма навчання).

Розробник:

доцент кафедри економіки та менеджменту,
кандидат економічних наук Гуцуляк В.Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(підпис)

(Павленчик Н.Ф.)

(прізвище та ініціали)

© Гуцуляк В.Р., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 6	<u>Галузь знань:</u> 07 «Управління і адміністрування» <u>Спеціальність:</u> 073 «Менеджмент» -	денна форма навчання	
Загальна кількість годин – 180		Нормативна (цикл професійної та практичної підготовки)	
Тижневих годин для денної форми навчання: ✓ аудиторних – 4 ✓ самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
		II	III
		Семестр	
		4	5
		Лекції	
		30 год.	30 год.
		Семінарські	
30 год.	30 год.		
Самостійна робота			
30 год.	30 год.		
Вид контролю:		ЗАЛІК	ЕКЗАМЕН
Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 6	<u>Галузь знань:</u> 07 «Управління і адміністрування» <u>Спеціальність:</u> 073 «Менеджмент»	заочна форма навчання	
Загальна кількість годин – 180		Нормативна (цикл професійної та практичної підготовки)	
Тижневих годин для денної форми навчання: ✓ аудиторних – 4 ✓ самостійної роботи студента – 4	Рівень вищої освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
		III	IV
		Семестр	
		6	7
		Лекції	
		6	6
		Семінарські	
4	4		
Самостійна робота			
80	80		
Вид контролю:		ЗАЛІК	ЕКЗАМЕН

Статус дисципліни: **обов'язкова.**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Менеджмент» є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського системного мислення та розуміння важливості досягнення координації людських, фінансових, природних і технологічних ресурсів, необхідних для ефективного виконання завдань.

Предметом вивчення дисципліни є загальні закономірності, принципи формування, функціонування та розвитку системи управління організацією; управлінські відносини.

Саме дисципліна «Менеджмент» забезпечує у визначальній мірі якісну підготовку висококваліфікованих спеціалістів, та є в переліку базових дисциплін для студентів II та III курсу спеціальність 073 «Менеджмент».

Завдання курсу передбачає: набуття теоретичних знань та практичних навичок студентів у галузі менеджменту, використання наукових поглядів і рекомендацій у практичній діяльності менеджерів; орієнтування у теоретичній літературі з питань менеджменту; розуміти підходи до вивчення історії розвитку менеджменту; характеризувати школи управління і основні підходи до його вчення; розглянути в історичному аспекті виникнення управління і його розвиток на різних етапах розвитку суспільства; сформувати у слухачів уміння аналізувати школу наукового управління і її основних представників, адміністративну школу менеджменту, школу людських стосунків; характеризувати основні етапи розвитку менеджменту в США, Західній Європі і Японії, а також розглядати у загальному контексті розвиток управлінської думки в Україні від найдавніших часів до сьогодення; розкрити сутність кожної функції управління; охарактеризувати зміст процесів реалізації кожної функції; викласти методiku використання різноманітних інструментів реалізації функцій управління; пояснити вплив різних факторів на ефективність системи управління організацією.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати: основні етапи розвитку управлінської думки за кордоном в XX ст., тенденції розвитку менеджменту в XXI ст. особливості моделей менеджменту різних країн; підходи до вивчення історії розвитку менеджменту; категорії менеджменту; методи формування та функціонування механізмів управління організаціями та школи управління; сукупність функцій і методів менеджменту; сутності основних понять менеджменту та управління; сутності основних функцій менеджменту; сутності організації та взаємозв'язку їх внутрішніх елементів і зовнішнього середовища; суть і зміст планування як функція менеджменту; організація діяльності; поняття мотивації та контролю як загальні функції менеджменту; поняття регулювання та його місце в системі управління; застосування різних методів менеджменту; технології прийняття й ухвалення рішень в менеджменті; налагодження ефективної комунікації у процесі управління; керівництва та лідерства, стилів управління; ролі

організаційної культури; **вміти:** використовувати наукові погляди і рекомендації у практичній діяльності менеджерів; орієнтуватися у теоретичній літературі з питань менеджменту; розуміти підходи до вивчення історії менеджменту; характеризувати школи управління і основні підходи до його вивчення; розглядати в історичному аспекті виникнення управління і його розвиток на різних етапах розвитку суспільства; детально характеризувати школу наукового управління і її основних представників, адміністративну школу менеджменту, школу людських стосунків; аналізувати основні положення наукових шкіл управління, оцінювати їх переваги і недоліки; визначати фактори, що впливають на формування моделі менеджменту; характеризувати основні етапи розвитку менеджменту в США, Західній Європі і Японії, а також розглядати у загальному контексті розвиток управлінської думки в Україні від найдавніших часів до сьогодення; використовувати наукові погляди і рекомендації у практичній діяльності менеджерів; орієнтуватися і володіти теоретичними знаннями основ менеджменту, творчо переосмислити досвід управління зарубіжними компаніями, звернути увагу на головні проблеми управління, від рішення яких залежить життєздатність та довгостроковий успіх підприємства; виконувати функції планування, організації, мотивації, контролю праці робітників для досягнення певних цілей організації; **володіти:** спеціальною термінологією в області менеджменту; сучасними методологічними підходами дослідження проблем управління; навичками оперування основними поняттями формування різних моделей менеджменту.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем дисципліни	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	ЛЕК.	СЕМ.	САМ.	усього	ЛЕК.	СЕМ.	САМ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
МОДУЛЬ I								
Змістовний модуль I. Розвиток та історія менеджменту. Особливості функціонування іноземних систем менеджменту на прикладі розвинутих країн світу.								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Історичні тенденції розвитку менеджменту	6	2	2	2	12	1	1	10
Тема 2. Управлінська думка в стародавні часи	6	2	2	2				
Тема 3. Школа наукового правління	6	2	2	2	23	2	1	20
Тема 4. Школа класичного правління	6	2	2	2				
Тема 5. Школа людських відносин	6	2	2	2				
Тема 6. Кількісна теорія менеджменту	6	2	2	2				
Тема 7. Тенденції розвитку сучасного менеджменту	6	2	2	2	43	2	1	40
Тема 8. Формування менеджменту в США	6	2	2	2				
Тема 9. Особливості й основні риси японського менеджменту	6	2	2	2				
Тема 10. Німецька модель менеджменту	6	2	2	2				
Тема 11. Французька модель менеджменту	6	2	2	2				

Тема 12. Особливості менеджменту в Швеції	6	2	2	2				
Тема 13. Особливості менеджменту Фінляндії	6	2	2	2				
Тема 14. Етапи розвитку менеджменту в Україні	6	2	2	2	12	1	1	10
Тема 15. Сучасна модель менеджменту	6	2	2	2				
Усього годин за I модуль	90	30	30	30	90	6	4	80
МОДУЛЬ II								
Змістовний модуль II. Суть та зміст, методи та принципи, функції менеджменту та процеси управління.								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту	6	2	2	2	23			
Тема 2. Закони, закономірності та принципи менеджменту	6	2	2	2		1		10
Тема 3. Поняття організація, як об'єкт управління	6	2	2	2			1	10
Тема 4. Технологія менеджменту	6	2	2	2		1		
Тема 5. Планування як загальна функція менеджменту	6	2	2	2	33,5	2	1,5	30
Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	6	2	2	2				
Тема 7. Мотивація як загальна функція менеджменту	6	2	2	2				
Тема 8. Контролювання як загальна функція менеджменту	6	2	2	2				
Тема 9. Регулювання і координування в системі менеджменту	6	2	2	2				
Тема 10. Методи менеджменту	6	2	2	2	17	1	1	15
Тема 11. Основи теорії прийняття управлінських рішень	6	2	2	2				
Тема 12. Прийняття управлінських рішень	6	2	2	2				

Тема 13. Керівництво: влада та особливий вплив	6	2	2	2	16,5	1	0,5	15
Тема 14. Лідерство: поведінкові і ситуаційні підходи	6	2	2	2				
Тема 15. Управління конфліктними ситуаціями та стресами	6	2	2	2				
Усього годин за II модуль	90	30	30	30	90	6	4	80
Загальна кількість за курс	180	60	60	60	180	12	8	160

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль I. (30 год.)

Розвиток та історія менеджменту.

Особливості функціонування іноземних систем менеджменту на прикладі розвинутих країн світу.

Тема 1. ІСТОРИЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Умови та чинники виникнення розвитку менеджменту.
2. Еволюція менеджменту як наукової дисципліни.

Тема 2. УПРАВЛІНСЬКА ДУМКА В СТАРОДАВНІ ЧАСИ

1. Суспільний поділ праці.
2. Управлінський погляд на проблему суспільного поділу праці в стародавні часи.

Тема 3. ШКОЛА НАУКОВОГО ПРАВЛІННЯ

1. Суть та принципи школи наукового управління.
2. Переваги та недоліки школи наукового управління.

Тема :4. . ШКОЛА КЛАСИЧНОГО ПРАВЛІННЯ

1. Суть та принципи класичної школи управління.
2. Розвиток класичної школи.

Тема 5. ШКОЛА ЛЮДСЬКИХ ВІДНОСИН

1. Передумови виникнення школи людських відносин.
2. Розвиток школи людських відносин.

Тема 6. КІЛЬКІСНА ТЕОРІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть та основні підходи до менеджменту.

2. Розвиток кількісної школи.

Тема 7. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Найважливіші підходи розвитку теорії та практики менеджменту.
2. Сучасні напрямки розвитку менеджменту в Україні.

Тема 8. ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В США

1. Суть та формування менеджменту.
 - 1.1. Основні принципи управління.
 - 1.2. Особливості системи управління.
2. Система оплати праці.
3. Характеристика американської моделі менеджменту.

Тема 9. ОСОБЛИВОСТІ Й ОСНОВНІ РИСИ ЯПОНСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть та формування менеджменту.
 - 1.1. Засновники та їх принципи управління.
 - 1.2. Ознаки японського управління.
2. Переваги японського менеджменту.
3. Система оплати праці.

Тема 10. НІМЕЦЬКА МОДЕЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть та формування менеджменту.
2. Особливості системи управління.
3. Характеристика німецького менеджменту.

Тема 11. ФРАНЦУЗЬКА МОДЕЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть та формування менеджменту.
2. Система управління.
3. Особливості французької системи менеджменту.
4. Французька методика оцінки праці.

Тема 12. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В ШВЕЦІЇ

1. Суть і передумови розвитку шведської моделі.
2. Характеристика шведської системи менеджменту.
3. Характерні риси шведського менеджера.

Тема 13. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ФІНЛЯНДІЇ

1. Суть та особливості менеджменту Фінляндії.
2. Рівні управління фінського менеджменту.
3. Еволюція управлінського мислення у Фінляндії.

Тема 14. ЕТАПИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

1. Історичні етапи розвитку.
2. Еволюційний прорив.

Тема 15. СУЧАСНА МОДЕЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

1. Український тип менеджменту.
2. Негативні та позитивні сторони українського менеджменту.
3. Форми і системи оплати праці.

Змістовний модуль II. (30 год.)

Суть та зміст, методи та принципи, функції менеджменту та процеси управління.

Тема 1: ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Предмет, об'єкт та суб'єкт менеджменту
2. Сутність, значення «управління» і «менеджмент»
3. Види менеджменту

Тема 2. ЗАКОНИ, ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ПРИНЦИПИ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Закони та закономірності менеджменту
2. Принципи менеджменту

Тема 3. ПОНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЯ, ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ

1. Сутність та класифікація організації
2. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації
3. Життєвий цикл організації

Тема 4. ТЕХНОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Сутність технології менеджменту
2. Процес управління як основа технології
3. Регламентація функцій менеджменту

Тема 5. ПЛАНУВАННЯ, ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть планування і його місце в менеджменті
2. Принципи планування
3. Класифікація методів планування
4. Види планування

Тема 6. ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть та принципи функції організації
2. Організаційні структури

Тема 7. МОТИВАЦІЯ, ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Сутність та категорії мотивації

2. Основні теорії мотивації
3. Формування системи мотивації

Тема 8. КОНТРОЛЮВАННЯ, ЯК ЗАГАЛЬНА ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть та основні завдання контролю
2. Види контролю
3. Процес контролю
4. Аудит та його види

Тема 9. РЕГУЛЮВАННЯ ТА КООРДИНУВАННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Суть функції регулювання, її завдання, функції та види
2. Координація як функція менеджменту, суть та її механізм

Тема 10. МЕТОДИ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Сутність, роль та класифікація методів менеджменту
2. Взаємозв'язок функцій та методів менеджменту

Тема 11. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

1. Основи теорії прийняття рішень
2. Процес прийняття рішень

Тема 12. ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

1. Принципи прийняття управлінських рішень
2. Методи прийняття рішень
3. Авторитет керівника

Тема 13. КЕРІВНИЦТВО: ВЛАДА ТА ОСОБЛИВИЙ ВПЛИВ

1. Суть та якості керівника та його стилі
2. Форми влади й впливу

Тема 14. ЛІДЕРСТВО: ПОВЕДІНКОВІ ТА СИТУАЦІЙНІ ПІДХОДИ

1. Організаційне лідерство чи лідер організації
2. Управлінський аспект лідерства

Тема 15. УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНИМИ СИТУАЦІЯМИ І СТРЕСАМИ

1. Типи і причини конфліктів та методи їх розв'язання
2. Суть та прийоми подолання і профілактика стресу та професійного «вигорання»

5. Теми семінарських занять

Семінарське заняття – це особлива форма навчальних практичних занять, яка полягає у самостійному вивченні студентами окремих питань і тем лекційного курсу з наступним оформленням навчального матеріалу у вигляді конспектів та доповідей. В процесі семінарських занять студенти опановують мистецтво усного та письмового викладу матеріалу, які розвивають логічне мислення, спонтанне мовлення, уміння висловлювати й аргументувати власні думки та критично аналізувати в тій чи іншій ситуації.

Змістовний модуль I. (30 год.)

Розвиток та історія менеджменту.

Особливості функціонування іноземних систем менеджменту на прикладі розвинутих країн світу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Історичні факти розвитку менеджменту	2	1
2	Тема 2. Еволюція управлінської думки	2	
3	Тема 3. Суть та принципи школи наукового управління	2	1
4	Тема 4. Суть та принципи класичної школи	2	
5	Тема 5. Суть та принципи школи людських відносин	2	
6	Тема 6. Основні переваги та недоліки кількісної школи	2	
7	Тема 7. Сучасні напрямки розвитку менеджменту в Україні.	2	1
8	Тема 8. Характеристика американської моделі менеджменту.	2	
9	Тема 9. Особливості й основні риси японського менеджменту.	2	
10	Тема 10. Особливості й основні риси німецького менеджменту.	2	
11	Тема 11. Особливості французької системи менеджменту.	2	
12	Тема 12. Особливості менеджменту в Швеції	2	
13	Тема 13. Характеристика менеджменту в Фінляндії	2	
14	Тема 14. Особливості менеджменту в Україні	2	
15	Тема 15. Особливості формування сучасної системи менеджменту в Україні	2	1
Разом		30	4

Змістовний модуль II. (30 год.)

Суть та зміст, методи та принципи, функції менеджменту та процеси управління.

№ з/п	Назва теми	Кількість годи	
		Денна форма	Денна форма
1	Тема 1. Менеджмент: сутність та основні поняття	2	1
2	Тема 2. Зміст та класифікація законів та закономірностей менеджменту	2	
3	Тема 3. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації	2	
4	Тема 4. Технологія сучасного менеджменту	2	
5	Тема 5. Сутність, принципи та класифікація видів планування	2	1,5
6	Тема 6. Суть і особливість функції організації	2	
7	Тема 7. Теоретичні основи мотивації	2	
8	Тема 8. Функція контролю в системі менеджменту	2	
9	Тема 9. Суть регулювання та координування в системі менеджменту	2	
10	Тема 10. Сутність і класифікація методів менеджменту	2	1
11	Тема 11. Суть і зміст процесу ухвалення управлінських рішень	2	
12	Тема 12. Технологія ухвалення рішень	2	
13	Тема 13. Поняття та загальна характеристика керівництва	2	0,5
14	Тема 14. Теоретичні основи лідерства	2	
15	Тема 15. Керування конфліктами в колективі	2	
Разом		30	4

6. Методичне забезпечення семінарських занять

Змістовний модуль I. (30 год.)

Розвиток та історія менеджменту.

Особливості функціонування іноземних систем менеджменту на прикладі розвинутих країн світу.

Семінарське заняття 1. ІСТОРИЧНІ ФАКТИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ

1. Умови та чинники виникнення розвитку менеджменту.
2. Еволюція менеджменту як наукової дисципліни.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питань :

1. Як відбувався розвиток світової економіки?
2. Назвіть основні відмінності східної та західної культур.

Семінарське заняття 2. ЕВОЛЮЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДУМКИ

1. Суспільний поділ праці.
2. Управлінський погляд на проблему суспільного поділу праці в стародавні часи.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питань :

1. Ким були перші люди, звільнені суспільством від безпосереднього продуктивної праці?
2. Який засіб відновлення господарства знайшли керівники стародавньої держави?
3. Назвіть причини існування величезного управлінського апарату в стародавньому Єгипті.
4. Які методи і функції менеджменту використовувалися в Єгипті?
5. Назвіть основні особливості розвитку теорії та практики менеджменту індійської цивілізації.

Семінарське заняття 3. СУТЬ ТА ПРИНЦИПИ ШКОЛИ НАУКОВОГО УПРАВЛІННЯ

1. Суть та принципи школи наукового управління.
2. Переваги та недоліки школи наукового управління.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: «П'ять висловів-цитат кожного вченого з лекційного матеріалу».

Семінарське заняття 4. СУТЬ ТА ПРИНЦИПИ КЛАСИЧНОЇ ШКОЛИ

1. Суть та принципи класичної школи управління.
2. Розвиток класичної школи.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання :

1. Теорія тверджень класичної школи Лютера Гьюлік і Лінделла Урвіка.
2. Теорія тверджень класичної школи Джеймсом Муні і Аланом Рейлі.

Семінарське заняття 5. СУТЬ ТА ПРИНЦИПИ ШКОЛИ ЛЮДСЬКИХ ВІДНОСИН

1. Передумови виникнення школи людських відносин.
2. Розвиток школи людських відносин.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання:

1. Охарактеризуйте основні переваги ШЛВ.
2. Охарактеризуйте основні недоліки ШЛВ.

Семінарське заняття 6. ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ КІЛЬКІСНОЇ ШКОЛИ

1. Суть та основні підходи до менеджменту.
2. Розвиток кількісної школи.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання :

1. Охарактеризуйте основні переваги кількісної школи.
2. Охарактеризуйте основні недоліки кількісної школи.
3. Чому кількісний підхід був непопулярним і розвивався повільними темпами на початку свого виникнення?

Семінарське заняття 7. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ.

1. Найважливіші підходи розвитку теорії та практики менеджменту.
2. Сучасні напрямки розвитку менеджменту в Україні.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: «Цінності як чинник успіху менеджера».

Семінарське заняття 8. ХАРАКТЕРИСТИКА АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ МЕНЕДЖМЕНТУ.

1. Суть та формування менеджменту.
 - 1.1. Основні принципи управління.
 - 1.2. Особливості системи управління.
2. Система оплати праці.
3. Характеристика американської моделі менеджменту

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання :

1. Підготувати виступ обравши один з брендів США, та описати його стиль та принципи управління, виділити особливості та описати систему оплати праці.

2. Описати як відображені основні характеристики Американського менеджменту в дії (на прикладі фільму «Засновник»).

3. Визначте рису американської моделі менеджменту?

1. Принцип колективізму в основі роботи,

2. Відсутність великої залежності співробітників від компанії,

3. Велике значення принципу колективізму і присутність патерналізму.

4. Недовіра з боку менеджерів верхньої ланки підлеглим і невміння стимулювати діяльність працівників.

4. Що мало великий вплив на формування американської моделі менеджменту?

1) Культурні традиції,

2) Релігійні традиції,

3) Особливості заселення континенту,

4) Всі відповіді вірні.

Семінарське заняття 9. **ОСОБЛИВОСТІ Й ОСНОВНІ РИСИ ЯПОНСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.**

1. Суть та формування менеджменту.

1.1. Засновники та їх принципи управління.

1.2. Ознаки японського управління.

2. Переваги японського менеджменту.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ обравши один з брендів Японії, та описати його стиль та принципи управління, виділити особливості та описати систему оплати праці.

Семінарське заняття 10. **ОСОБЛИВОСТІ Й ОСНОВНІ РИСИ НІМЕЦЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.**

1. Суть та формування менеджменту.

2. Особливості системи управління.

3. Характеристика німецького менеджменту.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: **Характеристика «SIB-модель».**

Семінарське заняття 11. **ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ.**

1. Суть та формування менеджменту.

2. Система управління.

3. Особливості французької системи менеджменту.

4. Французька методика оцінки праці

Завдання

Опрацювати лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: «Історія створення одного з французьких брендів».

-Визначте риси, які характерні для французької моделі менеджменту:

1. Принцип індивідуалізму в основі роботи.
2. **Інформація не підлягає вільному поширенню, підлеглі в більшості випадків не мають інформації і не отримують її безпосередньо від свого керівництва.**
3. Велике значення принципу колективізму і присутність патерналізму.
4. Недовіра з боку менеджерів верхньої ланки підлеглим і невміння стимулювати діяльність працівників.

- Який вчений і автор зробив найбільший внесок у становлення французької моделі менеджменту:

- 1) Мішлен,
- 2) **А. Файоль,**
- 3) Шарль Фремо-Віль,
- 4) Ф. Тейлор.

Семінарське заняття 12. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В ШВЕЦІЇ.

1. Суть і передумови розвитку шведської моделі
2. Характеристика шведської системи менеджменту
3. Характерні риси шведського менеджера

Завдання

Опрацювати лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: «Україна є привабливим місцем для багатьох шведських компаній, що бажають розширити свій бізнес. Які та скільки часу відомі шведські компанії працюють на ринку України».

Семінарське заняття 13. ХАРАКТЕРИСТИКА МЕНЕДЖМЕНТУ В ФІНЛЯНДІЇ

1. Суть та особливості менеджменту Фінляндії.
2. Рівні управління фінського менеджменту
3. Еволюція управлінського мислення у Фінляндії

Завдання

Опрацювати лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: «Обрати та описати відомі компанії, які працюють на території України».

Семінарське заняття 14. ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В Україні

1. Історичні етапи розвитку
2. Еволюційний прорив

Завдання

Опрацювати лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: «Розкрити особливості формування управлінської думки в Україні на сучасному етапі розвитку менеджменту».

Семінарське заняття 15. **ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ**

1. Український тип менеджменту
2. Негативні та позитивні сторони українського менеджменту
3. Форми і системи оплати праці

Завдання

Опрацювати лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: «Зазначте основні вимоги сучасного менеджменту. Які з вимог сучасного менеджменту, на Вашу думку, найбільше впливатимуть на Вас і Вашу кар'єру? Які впливатимуть найменше?».

Змістовний модуль II. (30 год.)

Суть та зміст, методи та принципи, функції менеджменту та процеси управління.

Тема 1. МЕНЕДЖМЕНТ: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Мета заняття: закріпити сутність поняття предмет, об'єкт та суб'єкт менеджменту. Сутність, значення «управління» і «менеджмент». Види менеджменту.

Питання для обговорення:

1. Що є предметом та об'єктом курсу «Менеджмент».
2. У чому полягають завдання курсу «Менеджмент».
3. Яка мета курсу «Менеджмент».
4. Що собою являє менеджмент в найбільш загальному вигляді.
5. Які трактування поняття «менеджмент» ви можете виділити.
6. Менеджмент та управління: один термін або різні поняття?
7. Що собою представляє система?
8. Які елементи формують менеджмент?

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питань: описати, які підходи до визначення менеджменту ви можете виділити. З'ясувати в чому полягає сутність поняття ефективності в менеджменті та дослідити шляхи та методи її розрахунку. Розкрити в чому полягає відмінність понять «ефективність» та «результативність» в сучасному менеджменті.

Тема 2. ЗМІСТ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАКОНІВ ТА ЗАКОНОМІРНОСТЕЙ МЕНЕДЖМЕНТУ

Мета заняття: закріпити сутність поняття закони та закономірності менеджменту. Принципи менеджменту.

Питання для обговорення:

1. Закони менеджменту.
2. Закономірності менеджменту.
3. Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації.
4. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: описати класифікацію принципів менеджменту.

Тема 3. ВНУТРІШНЄ ТА ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ОРГАНІЗАЦІЇ

Мета заняття: закріпити поняття сутність та класифікація організації. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації. Життєвий цикл організації.

Питання для обговорення:

1. Що таке організація.
2. Що собою являє формальна організація.
3. Що собою являє неформальна організація.
4. Прості і складні організації.
5. Загальні характеристики організації.
6. Що собою являє зовнішнє та внутрішнє середовище організації.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питань: назвати середовище прямого та непрямого впливу організації і її складові елементи.

Тема 4. ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Мета заняття: закріпити сутність поняття технології менеджменту. Процес управління як основа технології. Регламентація функцій менеджменту.

Питання для обговорення:

1. Що собою являє технологія менеджменту, яка її структура?
2. Якими основними знаннями і вміннями повинен володіти менеджер?
3. Що таке управлінська технологія?
4. Яку роль виконує управлінська технологія?
5. Що таке процес управління і чому він є основою технології?
6. Який зв'язок між ролями, функціями і методами менеджменту?
7. які напрямки управлінської діяльності в організації?

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питань: опишіть такі основні технології менеджменту, як процес виконання ролей, тобто керівництво, комунікації, прийняття рішень, основні функції і методи.

Тема 5. СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ ПЛАНУВАННЯ

Мета заняття: закріпити суть планування і його місце в менеджменті. Принципи планування. Класифікація методів планування. Види планування.

Питання для обговорення:

1. Сутність і зміст планування, види планування та їхній взаємозв'язок. Принципи планування.
2. Поняття місії в управлінні.
3. Цілі управлінського планування.
4. Цільове планування діяльності організації (концепція управління за цілями).
5. Стратегічне планування: сутність, призначення, етапи, інструментарій, застереження.
6. Основні елементи системи планування.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: Визначити головні елементи процесу планування діяльності в менеджменті. Розкрити в чому полягає сутність методів балансового, нормативного, математичного та бюджетного планування. Дослідити основні методи визначення ефективності реалізації функції планування в менеджменті. Визначити переваги та недоліки оперативного планування.

Тема 6. СУТЬ І ОСОБЛИВОСТЬ ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Мета заняття: закріпити суть та принципи функції організації. Організаційні структури.

Питання для обговорення:

1. Визначення організацій у сучасному менеджменті
2. Характеристика організаційних утворень
3. Методи управління сучасними організаціями
4. Головні організаційні складові та їх функції
5. Закони що забезпечують існування організацій
6. Принципи управління організаціями
7. Управління організаційними процесами
8. Визначення видів та форм організаційних утворень
9. Поняття внутрішнього організаційного середовища
10. Поняття зовнішнього організаційного середовища

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: Розкрити поняття організаційного середовища та визначити вплив елементів зовнішнього та внутрішнього середовища на процес функціонування організаційного механізму. Вивчити та дослідити головні закони функціонування організації, зробити практичний аналіз ефективності їх використання в менеджерській практиці.

Тема 7. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОТИВАЦІЇ

Мета заняття: закріпити поняття сутність та категорії мотивації. Основні теорії мотивації. Формування системи мотивації.

Питання для обговорення:

1. Значення людського фактору в управлінні організацією.
2. Психологічні та фізіологічні особливості працівників з точки зору мотивації.

3. Поняття мотивування.
4. Концепція мотивування працівників.
5. Підходи до мотивації працівників: з позиції людських відносин, з позиції людських ресурсів, сучасні підходи.
6. Змістові теорії мотивації: теорія ієрархії потреб, двофакторна модель, теорія набутих потреб.
7. Процесуальні теорії мотивації: теорія справедливості, теорія очікувань, комплексна модель.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: надати визначення поняттю “мотивація”, та охарактеризувати важливість мотиваційних процесів в реалізації управлінської функції менеджера. Виявити головні елементи мотиваційного процесу та методи управління вмотивованістю колективу. Дослідити основні еволюційні етапи розвитку мотиваційних теорій у світі та охарактеризувати зміст процесових та змістовних теорій мотивації.

Тема 8. ФУНКЦІЯ КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

Мета заняття: закріпити поняття, суть та основні завдання контролю. Види контролю. Процес контролю. Аудит та його види.

Питання для обговорення:

1. Поняття контролю та його місце в системі управління.
2. Принципи і цілі контролювання.
3. Мета, завдання, об’єкт, предмет, суб’єкти та типи контролю.
4. Етапи процесу контролювання.
5. Види контролю в діяльності організації та їх порівняльна характеристика.
6. Модель процесу контролювання.
7. Методи здійснення контролювання.
8. Класифікація інструментів управлінського контролю.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: охарактеризувати поняття управлінського контролю та його головних елементів. Визначити вимоги до організації ефективного контролю за діяльністю елементів організаційної структури. Дослідити основні етапи еволюції методів організації управлінського контролю. Дослідити переваги та недоліки внутрішнього контролю та зовнішнього контролю в організації.

Тема 9. СУТЬ РЕГУЛЮВАННЯ ТА КООРДИНУВАННЯ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ

Мета заняття: закріпити поняття, суть функції регулювання, її завдання, функції та види. Координація як функція менеджменту, суть та її механізм.

Питання для обговорення:

1. Обґрунтуйте роль функції регулювання в процесі управління.
2. Яка мета регулювання як функції менеджменту?
3. У чому полягає взаємозв’язок функції регулювання з функцією організування?

4. Чому менеджер повинен враховувати поведінкові аспекти функції регулювання?

5. Назвіть принципи регулювання та охарактеризуйте їх.

6. Які види регулювання Ви знаєте?

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: на що спрямоване стабілізуюче регулювання? Наведіть приклад.

Тема 10. СУТНІСТЬ І КЛАСИФІКАЦІЯ МЕТОДІВ МЕНЕДЖМЕНТУ

Мета заняття: закріпити поняття сутність, роль та класифікація методів менеджменту. Взаємозв'язок функцій та методів менеджменту.

Питання до обговорення

1. Особливості організаційно-розпорядчих (адміністративних) методів управління?

2. Що таке соціальні методи управління?

3. Що таке та психологічні методи управління?

4. Що таке правові методи управління?

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: Охарактеризуйте сутність методів управління. Які особливості методів управління організацією? Дайте характеристику економічних методів управління та їхньої ролі в умовах ринкової економіки.

Тема 11. СУТЬ І ЗМІСТ ПРОЦЕСУ УХВАЛЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Мета заняття: закріпити поняття сутність теорії прийняття рішень. Процес прийняття рішень.

Питання до обговорення

1. Розуміння управлінських рішень

2. Методи прийняття управлінських рішень менеджером

3. Роль управлінських рішень в управлінні

4. Значення форм та методів розробки управлінських рішень

5. Підходи до класифікації управлінських рішень

6. Довгострокові та короткострокові управлінські рішення

7. Характеристика етапів прийняття управлінських рішень

8. Сфери застосування різних методів розробки управлінських рішень

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: Розкрити в чому полягає важливість процесу прийняття управлінських рішень в роботі менеджера. Визначити головні критерії за якими слід аналізувати та оцінювати ефективність реалізації управлінських рішень в організації. Дослідити особливості та головні фактори що впливають на процес роботи менеджера з управлінськими рішеннями в організації.

Тема 12. ТЕХНОЛОГІЯ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ

Мета заняття: закріпити поняття сутність принципів прийняття управлінських рішень. Методи прийняття рішень. Авторитет керівника.

Питання до обговорення

1. Характеристика етапів прийняття стратегії
2. Класифікація та підходи до вивчення стратегій організації
3. Форми контролю за реалізацією управлінських стратегій
4. Оцінка ефективності управлінських стратегій
5. Напрями вдосконалення стратегічного управління організацією

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: ослідити етапи формування управлінської стратегії та їх динамічний взаємозв'язок. Визначити пріоритетні напрями формування управлінських стратегій на сучасному етапі. Розкрити поняття стратегічного управління та комбінованого управління.

Тема 13. ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЕРІВНИЦТВА

Мета заняття: закріпити поняття, суть та якості керівника та його стилі. Форми влади й впливу.

Питання до обговорення

1. Поняття стилів керівництва
2. Визначення методів та елементів стилю керівництва
3. Авторитарний стиль керівництва
4. Демократичне керівництво
5. Ліберальні методи управління
6. Особливості відносин керівника та колективу
7. Характеристика керівника
8. Багатомірність у керівництві
9. Організаційні ролі та методи впливу
10. Теорії лідерства в організації
11. Фактори вибору стилю керівництва
12. Національні моделі керівництва організацією

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: Охарактеризувати відомі стилі керівництва, їх відмінності та головні ознаки. Дослідити еволюцію формування стилів керівництва та їх головних елементів. Визначити фактори що обумовлюють практичне застосування кожного окремого стилю керівництва.

Тема 14. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛІДЕРСТВА

Мета заняття: закріпити поняття, суть організаційного лідерства чи лідер організації. Управлінський аспект лідерства.

1. Що таке лідерство?
2. Що відрізняє керівника від лідера.
3. Розкрийте поняття «вплив» і «лідерство».
4. Навіщо в управлінні необхідна влада?
5. Чи може існувати баланс влади
6. Влада, заснована на примусі. Вплив через страх.

7. Влада, заснована на винагороді. Вплив через позитивне підкріплення.

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: дайте короткий огляд теорій лідерства. Розкрийте форми влади. Яка з них, на вашу думку, найбільш ефективна в управлінні в даний час?

Тема 15. КЕРУВАННЯ КОНФЛІКТАМИ В КОЛЕКТИВІ

2. Типи і причини конфліктів та методи їх розв'язання

2. Суть та прийоми подолання і профілактика стресу та професійного «вигорання»

Питання до обговорення

1. Поняття процесу конфлікту як форми людських відносин
2. Природа конфлікту
3. Психологічна складова управління в конфліктній ситуації
4. Етапи процесу конфлікту
5. Класифікація конфліктних ситуацій
6. Методи протиборства конфліктам
7. Стратегії подолання конфліктних ситуацій
8. Поняття переговорного процесу
9. Функції переговорів
10. Види та методи проведення переговорного процесу

Завдання

Опрацювавши лекційний матеріал та рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступ відповідно до питання: Розкрити в чому полягає природа конфлікту та дослідити основні етапи процесу конфлікту в організації. Визначити в чому полягають особливості управлінської діяльності в умовах міжособистісного та міжгрупового конфлікту. Розкрити сутність стратегій подолання конфліктних ситуацій. Визначити головні фактори виникнення конфліктних ситуацій в організації.

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є закріплення та поглиблення набутих теоретичних знань та навичок. Самостійне виконання завдань дає можливість студентам оволодіти в повному обсязі тими професійними знаннями, які допоможуть у майбутньому фахівцю кваліфіковано здійснювати управління в компанії. **Завдання самостійної роботи:** поглиблення та систематизація знань; постановка та вирішення пізнавальних завдань; розвиток аналітико-синтетичних спроможностей розумової діяльності, вміння працювати з різною за обсягом і видом інформацією, навчальною і науковою літературою. **Самостійне виконання завдань** дає можливість студентам оволодіти в повному обсязі тими професійними знаннями, які необхідні для становлення кваліфікованих фахівців; підвищує відповідальність студентів, формує у них навички працювати самостійно.

ОБСЯГ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовний модуль I. (30 год.)

Розвиток та історія менеджменту.

Особливості функціонування іноземних систем менеджменту на прикладі розвинутих країн світу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годи	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність міжнародного менеджменту та його характеристика (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
2	Тема 2. Досвід організації менеджменту в різних країнах (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
3	Тема 3. Кроскультурний менеджмент та його характеристика (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
4	Тема 4. Міжособові відносини в менеджменті міжнародного менеджменту (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
5	Тема 5. Ставлення приймаючої країни до діяльності (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
6	Тема 6. Прийняття рішень у міжнародних корпораціях (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
7	Тема 7. Функції міжнародного менеджменту (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8

8	Тема 8. Сучасні інтегровані структури у міжнародному бізнесі (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
9	Тема 9. Середовище міжнародного менеджменту та його характеристика (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
10	Тема 10. Глобальне управління людськими ресурсами в багатокультурному середовищі (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	3	8
Разом		30	80

Змістовний модуль II. (30 год.)

Суть та зміст, методи та принципи, функції менеджменту та процеси управління.

№ з/п	Назва теми	Кількість годи	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	6	16
2	Тема 2. Історія розвитку менеджменту (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	6	16
3	Тема 3. Процес управління (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	6	16
4	Тема 4. Ефективність менеджменту (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	6	16
5	Тема 5. Інформація і комунікації в менеджменті (ведення термінологічного словника; розгляд контрольних запитань)	6	16
Разом		30	80

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – є однією з основних і ефективних форм самостійної роботи студентів та полягає у поглибленні й закріпленні теоретичних знань, отриманих студентом в процесі вивчення дисципліни «Менеджмент».

Модуль I.

Розвиток та історія менеджменту.

Особливості функціонування іноземних систем менеджменту на прикладі розвинутих країн світу.

В процесі виконання індивідуального завдання студент **повинен самостійно опрацювати матеріал навчальної дисципліни та підготувати короткий конспект завдань відповідних тем, які передбачено програмою.** Студент повинен чітко усвідомити, що конспект – це короткий тезовий запис головних положень навчального матеріалу. Складання та вивчення конспекту – *перший етап самостійної роботи студента.* Конспект допомагає в раціональній підготовці до практичних занять, заліку, у визначенні напряму й обсягу подальшої роботи з літературними джерелами.

Другий етап самостійної роботи студента передбачає підготувати презентацію, яка є представленням результатів самостійної роботи студента з дисципліни «Менеджмент». Мета - набуття студентами вміння представляти результати аналізу власної роботи.

Тема: **Особливості й основні риси моделі менеджменту на прикладі підприємства**

Хід роботи:

ВСТУП (Актуальність теми. Мета роботи. Основні завдання роботи полягають... Об'єктом дослідження є... Предметом дослідження є... Методи дослідження.)

1. Історія створення та розвитку компанії (місія, цілі та завдання)

2. Основні принципи роботи компанії

3. Організаційна структура компанії

4. Особливості системи управління

5. Роль міжнародного досвіду у формуванні сучасних підходів менеджменту на ринку України.

Ваш висновки

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Обсяг 10 – 15 слайдів (PowerPoint).

КРИТЕРІЇ ВИМОГ ДО ЗМІСТУ ПРЕЗЕНТАЦІЇ, ЯКІ ВПЛИВАТИМУТЬ НА ОЦІНЮВАННЯ

- Кожен слайд має відображати одну думку.
- Текст має складатися з коротких слів та простих речень.

- Рядок має містити 6-8 слів.
- Рекомендується відображати на слайді не більше 6-8 рядків.
- Загальна кількість слів не повинна перевищувати 50.
- Дієслова мають бути в одній часовій формі.
- Заголовки мають відповідати поданим темам.
- У заголовках мають бути і великі, і малі літери.
- Слайди мають бути оформленні в одному стилі (з додаванням зображень).
- Підписи розміщуються під ілюстраціями.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ШРИФТІВ

Кожен шрифт (гарнітура + написання) має одне змістове навантаження, а саме:

- напівжирний шрифт – назви структур документа,
- курсив – логічний наголос, зокрема, на формулюванні основних положень, означень тощо.

- “прямий” звичайний – основний масив інформації.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

- Стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту. • Ретельно структурована інформація з акцентом на правові аспекти питання, проблеми, завдання, тощо.

- Наявність коротких та лаконічних заголовків, маркованих та нумерованих списків.

- Важливу інформацію (наприклад, висновки, визначення, правила тощо) треба подавати великим та виділеним шрифтом і розміщувати в лівому верхньому кутку слайда.

- Другорядну інформацію бажано розміщувати внизу слайда.
- Кожному положенню (ідеї) треба відвести окремий абзац.
- Головну ідею треба викласти в першому рядку абзацу.
- Використовуйте форми подання інформації в ілюстрації найважливіших фактів, що дасть змогу подати матеріал компактно й наочно.

- Графіка має органічно доповнювати текст.
- Пояснення треба розміщувати якнайближче до ілюстрацій, із якими вони мають з'являтися на екрані одночасно.

- Усю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок.

Модуль II.

Суть та зміст, методи та принципи, функції менеджменту та процеси управління.

В процесі виконання індивідуального завдання студент **повинен самостійно опрацювати матеріал навчальної дисципліни та підготувати короткий конспект завдань відповідних тем, які передбачено програмою.** Студент повинен чітко усвідомити, що конспект – це короткий тезовий запис головних положень навчального матеріалу. Складання та вивчення конспекту – *перший етап самостійної роботи студента.* Конспект допомагає в

раціональній підготовці до практичних занять, екзамену, у визначенні напрямку й обсягу подальшої роботи з літературними джерелами.

Другий етап самостійної роботи студента передбачає підготувати презентацію, яка є представленням результатів самостійної роботи студента з дисципліни «Менеджмент». Мета - набуття студентами вміння представляти результати аналізу власної роботи; відпрацювання та засвоєння навчального матеріалу;- закріплення та поглиблення знань, умінь та навичок. Тема: «ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ХАРАКТЕР МЕНЕДЖМЕНТУ В КОМПАНІЇ».

Хід роботи:

ВСТУП (Актуальність теми. Мета роботи. Основні завдання роботи полягають... Об'єктом дослідження є... Предметом дослідження є... Методи дослідження.)

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОМПАНІЇ

- 1.1 Назва компанії
- 1.2 Характеристика основного виду діяльності
- 1.3 Характеристика додаткових видів діяльності
- 1.4 Організаційна структура компанії
- 1.5 Кількість працівників по напрямках роботи
- 1.6 Наявність планування основних показників діяльності
- 1.7 Проблеми та потреби для досягнення основного результату діяльності

2. ФОРМУВАННЯ ФУНКЦІЇ МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1.Планування
- 2.2.Організація і регулювання
- 2.3.Мотивація і стимулювання
- 2.4.Контроль

3. МЕХАНІЗМ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В КОМПАНІЇ

4. ВЛАСНІ РОЗДУМИ ЩОДО РОЗВИТКУ ДАНОГО ПІДПРИЄМСТВА

ВАШ ВИСНОВОК.

Обсяг 10 – 15 слайдів (PowerPoint).

КРИТЕРІЇ ВИМОГ ДО ЗМІСТУ ПРЕЗЕНТАЦІЇ, ЯКІ ВПЛИВАТИМУТЬ НА ОЦІНЮВАННЯ

- Кожен слайд має відображати одну думку.
- Текст має складатися з коротких слів та простих речень.
- Рядок має містити 6-8 слів.
- Рекомендується відображати на слайді не більше 6-8 рядків.
- Загальна кількість слів не повинна перевищувати 50.
- Дієслова мають бути в одній часовій формі.
- Заголовки мають відповідати поданим темам.
- У заголовках мають бути і великі, і малі літери.
- Слайди мають бути оформленні в одному стилі (з додаванням зображень).
- Підписи розміщуються під ілюстраціями.

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ ШРИФТІВ

Кожен шрифт (гарнітура + написання) має одне змістове навантаження, а саме:

- напівжирний шрифт – назви структур документа,
- курсив – логічний наголос, зокрема, на формулюванні основних положень, означень тощо.

- “прямий” звичайний – основний масив інформації.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

• Стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту. • Ретельно структурована інформація з акцентом на правові аспекти питання, проблеми, завдання, тощо.

• Наявність коротких та лаконічних заголовків, маркованих та нумерованих списків.

• Важливу інформацію (наприклад, висновки, визначення, правила тощо) треба подавати великим та виділеним шрифтом і розміщувати в лівому верхньому кутку слайда.

- Другорядну інформацію бажано розміщувати внизу слайда.
- Кожному положенню (ідеї) треба відвести окремий абзац.
- Головну ідею треба викласти в першому рядку абзацу.
- Використовуйте форми подання інформації в ілюстрації найважливіших фактів, що дасть змогу подати матеріал компактно й наочно.
- Графіка має органічно доповнювати текст.
- Пояснення треба розміщувати якнайближче до ілюстрацій, із якими вони мають з'являтися на екрані одночасно.
- Усю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок.

9. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

- Опитування.
- Перевірка завдань з самостійної роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.

Підсумкова оцінка модуля I – **ЗАЛІК** (IV семестр – денна форма навчання).

Підсумкова оцінка модуля II – **ЕКЗАМЕН** (V семестр – денна форма навчання).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма навчання	Поточне оцінювання змістовного модуля I			Підсумкова залікова оцінка	
	Разом	Семінарські заняття			Самостійна робота
		Опитування	Конспект		
Тема 1.	100	0-3	0-2	25	100
Тема 2		0-3	0-2		
Тема 3		0-3	0-2		
Тема 4		0-3	0-2		
Тема 5		0-3	0-2		
Тема 6		0-3	0-2		
Тема 7		0-3	0-2		
Тема 8		0-3	0-2		
Тема 9		0-3	0-2		
Тема 10		0-3	0-2		
Тема 11		0-3	0-2		
Тема 12		0-3	0-2		
Тема 13		0-3	0-2		
Тема 14		0-3	0-2		
Тема 15		0-3	0-2		
Разом	100	75	25	100	

Заочна форма навчання	Поточне оцінювання змістовного модуля I			Підсумкова залікова оцінка	
	Разом	Семінарські заняття			Самостійна робота
		Опитування	Конспект		
Тема 1.	100	0-10	0-5	25	100
Тема 2		0-10	0-5		
Тема 3		0-10	0-5		
Тема 4		0-10	0-5		
Тема 5		0-10	0-5		
Разом	100	75	25	100	

Максимальне поточне оцінювання автоматичне підсумкове залікове оцінювання.

Денна форма навчання	Поточне оцінювання змістовного модуля II			Екзаменаційна робота	Підсумкова екзаменаційна оцінка	
	Разом	Семінарські заняття				Самостійна робота
		Опитування	Конспект			
Тема 1.		0-3	0-2			
Тема 2		0-3	0-2			
Тема 3		0-3	0-2			

Тема 4	50*	0-3	0-2	25	50	100
Тема 5		0-3	0-2			
Тема 6		0-3	0-2			
Тема 7		0-3	0-2			
Тема 8		0-3	0-2			
Тема 9		0-3	0-2			
Тема 10		0-3	0-2			
Тема 11		0-3	0-2			
Тема 12		0-3	0-2			
Тема 13		0-3	0-2			
Тема 14		0-3	0-2			
Тема 15		0-3	0-2			
Разом	50*	75		25	50	100
Заочна форма навчання						
Заочна форма навчання	Поточне оцінювання змістовного модуля II			Екзаменаційна робота	Підсумкова екзаменаційна оцінка	
	Разом	Семінарські заняття				Самостійна робота
		Опитування	Конспект			
Тема 1.	50*	0-10	0-5	25	50	100
Тема 2		0-10	0-5			
Тема 3		0-10	0-5			
Тема 4		0-10	0-5			
Тема 5		0-10	0-5			
Разом	50*	75		25	50	100

* - розраховується як середньоарифметичне значення кількості балів семінарського заняття та самостійної роботи.

Підсумкова екзаменаційна оцінка = $\frac{\text{поточне оцінювання}}{2} + 50$ (екзам. роб.) = 100 балів

Поточне оцінювання – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з поданих тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських), організації самостійної роботи та активності студента на занятті (реалізується у формі опитування, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо).

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

FX - означає « незадовільно» - необхідно виконати певну додаткову роботу для успішного складання (перескладання предмету);

F - означає « незадовільно» - необхідна значна подальша робота (повторне вивчення курсу).

12. ЗАЛІКОВІ ВИМОГИ

Змістовний модуль I.

Розвиток та історія менеджменту.

Особливості функціонування іноземних систем менеджменту на прикладі розвинутих країн світу.

1. Умови виникнення менеджменту.
2. Розвиток менеджменту.
3. Еволюція менеджменту, як науки.
4. Суспільний поділ праці.
5. Управлінський погляд на суспільний поділ праці в стародавні часи.
6. Мета школи наукового управління.
7. Принципи школи наукового управління
8. Переваги та недоліки школи наукового управління.
9. Суть класичної школи управління.
10. Принципи класичної школи управління.
11. Розвиток класичної школи.
12. Передумови виникнення школи людських відносин.
13. Розвиток школи людських відносин.

14. Суть кількісної школи та основні підходи до менеджменту.
15. Розвиток кількісної школи.
16. Найважливіші підходи розвитку теорії та практики сучасного менеджменту.
17. Сучасні напрямки розвитку менеджменту в Україні.
18. Суть та менеджменту в США.
19. Формування менеджменту в США.
20. Основні принципи управління США.
21. Особливості системи управління в США.
22. Система оплати праці в США.
23. Характеристика американської моделі менеджменту.
24. Суть японського менеджменту.
25. Формування японського менеджменту.
26. Засновники японського менеджменту та їх принципи управління.
27. Ознаки японського управління.
28. Переваги японського менеджменту.
29. Система оплати праці в Японії.
30. Суть німецького менеджменту.
31. Формування німецького менеджменту.
32. Особливості системи управління.
33. Характеристика німецького менеджменту.
34. Суть менеджменту у Франції.
35. Формування менеджменту у Франції.
36. Особливості французької системи менеджменту.
37. Французька методика оцінки праці.
38. Суть і передумови розвитку шведської моделі.
39. Характеристика шведської системи менеджменту.
40. Характерні риси шведського менеджера.
41. Суть та особливості менеджменту Фінляндії.
42. Рівні управління фінського менеджменту.
43. Еволюція управлінського мислення у Фінляндії.
44. Етапи розвитку менеджменту в Україні.
45. Сучасна модель менеджменту в Україні.
46. Негативні сторони українського менеджменту.
47. Позитивні сторони українського менеджменту.
48. Сутність, значення «управління» і «менеджмент».
49. Форми оплати праці
50. Системи оплати праці.

13. ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

Змістовний модуль II.

**Суть та зміст, методи та принципи, функції менеджменту
та процеси управління.**

1. Предмет, об'єкт та суб'єкт менеджменту.
2. Сутність, значення «управління» і «менеджмент».

3. Види менеджменту.
4. Умови виникнення та розвиток менеджменту.
5. Еволюція менеджменту, як науки.
6. Суспільний поділ праці.
7. Управлінський погляд на суспільний поділ праці в стародавні часи.
8. Суть та принципи школи наукового управління.
9. Переваги та недоліки школи наукового управління.
10. Суть та принципи класичної школи управління.
11. Розвиток класичної школи.
12. Передумови виникнення школи людських відносин.
13. Розвиток школи людських відносин.
14. Суть кількісної школи та основні підходи до менеджменту.
15. Розвиток кількісної школи.
16. Найважливіші підходи розвитку теорії та практики сучасного менеджменту.
17. Сучасні напрями розвитку менеджменту в Україні.
18. Етапи розвитку менеджменту в Україні.
19. Сучасна модель менеджменту в Україні.
20. Негативні та позитивні сторони українського менеджменту.
21. Форми і системи оплати праці.
22. Закони та закономірності менеджменту.
23. Принципи менеджменту.
24. Сутність та класифікація організації.
25. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації.
26. Життєвий цикл організації.
27. Сутність технології менеджменту.
28. Процес управління як основа технології.
29. Регламентація функцій менеджменту.
30. Суть планування і його місце в менеджменті.
31. Принципи планування.
32. Класифікація методів планування.
33. Види планування.
34. Суть та принципи функції організації.
35. Організаційні структури.
36. Сутність та категорії мотивації.
37. Основні теорії мотивації.
38. Формування системи мотивації.
39. Суть та основні завдання контролю.
40. Види контролю.
41. Процес контролю.
42. Аудит та його види.
43. Суть функції регулювання, її завдання, функції та види.
44. Координація як функція менеджменту, суть та її механізм.
45. Сутність, роль та класифікація методів менеджменту.
46. Взаємозв'язок функцій та методів менеджменту.
47. 1. Основи теорії прийняття рішень.
48. Процес прийняття рішень.
49. Принципи прийняття управлінських рішень.

50. Методи прийняття рішень.
51. Авторитет керівника.
52. Суть та якості керівника та його стилі.
53. Форми влади й впливу.
54. Організаційне лідерство чи лідер організації.
55. Управлінський аспект лідерства.
56. Типи і причини конфліктів та методи їх розв'язання.
57. Суть та прийоми подолання і профілактика стресу та професійного «вигорання».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Рудьєв В.А. Менеджмент. Навчальний посібник./ В.А.Рудьєв. – 2019.
2. Мошек Г.Є., Миколайчук І.П., Палеха Ю.І. Основи менеджменту. Теорія і практика: Навчальний посібник. Київ: Ліра-К. 2018. С. 528.
3. Основи менеджменту. Теорія і практика : навч. посіб. [колективне видання]; за заг. редакція Г.Є. Мошека. Київ : Ліра-К, 2017. 527 с
4. Менеджмент: навч. посіб. / М. М. Шкільняк, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, Ж. Л. Крисько, І. О. Демків. - Тернопіль : КРОК, 2017. - 252 с.
5. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

Додаткова:

6. Анісімова Л.А., Жилінська О.І. Менеджмент: практикум. Видання друге. Навч. посіб. К.: 2018. 237 с.
7. Гірняк О. М. Менеджмент. Теоретичні основи і практикум: [навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти] / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – К. : Магнолія плюс, Львів : Новий світ – 2000, 2003. – 336 с.
8. Петров А. Н. Менеджмент. Підручник для академічного бакалаврату. У 2-х частинах. Частина 1. - М. : Юрайт. 2019. 350 с.
9. Скібіцька Л. І. Менеджмент: Навчальний посібник для вищих навч. закладів/ Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький; Мін-во освіти і науки України. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 415 с.
10. Осовська Г. В. Основи менеджменту: Підручник/ Г. В. Осовська, О.А. Осовський. - 3-е вид., перероб. і допов. - К.: Кондор, 2008. - 664 с.
11. Діденко В. М. Менеджмент: [підручник] / В. М. Діденко. – К.: Кондор, 2008. – 584 с.
12. Гірняк, О.М. Менеджмент :теоретичні основи і практикум : навчальний посібник для студ.ВНЗ / О.М. Гірняк, П.П. Лазановський. — К.: Магнолія плюс, Львів : Новий світ, 2003. — 336 с.
13. Бєседін М.О. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): Підручник. Київ. Центр навчальної літератури. 2015. С. 496.
14. Безус А.М., Менеджмент: навчальний посібник : К.: АМУ, 2015. 268 с.
15. Друкер П. Ф. Задачи менеджмента в XXI веке. Уч. пособие: / Пер.с англ.: пос. — М.: Вильямс, 2000. — 272 с. 18. Друкер П. Ф. Практика менеджмента. Уч. пособие. / Пер. с англ.: —М.: Вильямс, 2000. — 398 с.
16. Кожушко Л. Ф., Кузнецова Т. О. Менеджмент: навч. посіб. Рівне: Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, 2010. 346 с.
17. Лепейко Т. І., Миронова О. М. Менеджмент: навч. посіб. Харків: Харк нац. екон. ун-т, 2010. 204 с
18. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту: підручник/ О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. - 2-е вид., випр., допов. - К.: Академвидав, 2007. - 464 с.
19. Кузьмін О. Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посіб. / 15 О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. - 3-е вид., допов. і перероб. - Л.: Нац. ун-т « Львів. політехніка » (Інфор. - видав. центр «ІНТЕЛЕКТ+» Ін-ту післядипломної освіти) ; «Інтелект-захід», 2007.- 384 с.
20. Менеджмент : теорія і практика: навч.посіб./ А.А.Мазаракі, Г.Є Мошек, Л.А.Гомба та ін. - К.: Атіка, 2007. - 564 с.